

Ölkəmizin ərazi bütövlüyü, torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi uğrunda şücaet göstəren qazilər, şəhid ailələrinə də dövlətimiz tərəfindən sosial qayğılarının həll edilməsi üçün ardıcıl olaraq zəruri tədbirlər görülür. Onların həyat şəraitinin yaxşılaşmasına, ictimai hüquqlarının bərpası olunmasına şərait yaradılıb. Bu dövlət başçısının siyasetinin əsasında ölkənin hər bir vətəndaşına münasibətdə ədalət və humanizm prinsipləri dayandırılmışdır bir daha təsdiqleyir. Ölkəmizin ərazi bütövlüyü, müstəqilliyi uğrunda döyüslərdə şəhid olmuş insanların ailələrinin, bu döyüslərdə elil olmuş şəxslərin həyat şəraitlərinin yaxşılaşdırılması istiqamətində aparılan işlər davam edir. Şəhid ailələrinə və mühərbiəlillərinə ayrılan diqqətin nəticəsidir ki, bu gün onların sosial təminatı istiqamətində kifayət qədər tədbirlər reallaşıb. Vətən mühərbiəsindən sonra Dövlət Tibbi-Sosial Ekspertiza və Reabilitasiya Agentliyinin reabilitasiya müəssisələrində 3600-dən çox qazi reabilitasiya xidmətləri ilə təmin edilib. Son illər reabilitasiya mərkəzlərinin müasir tələblərə uyğun qurulması və şəbəkəsinin genişləndirilmesi, yeni avadanlıqlarla təchizatı istiqamətində müümüm işlər aparılıb.

Bu müəssisələrdə xidmet keyfiyyətinin əhəmiyyətli dərəcədə yüksəldilməsinə, xidmet göstərilənlərin illik sayının 10 dəfədən çox,

Sosial siyasətdə ədalətli yanaşma

500-ə yaxın qazi 610-dan çox son nəsil yüksək texnologiyalı protezlə təmin edilib

əlilliyi olan şəxslərə verilən reabilitasiya vasitələrinin illik sayının 3 dəfə artırılmasına nail olunub. Mühərbiə ilə əlaqədar əlilliyi olan şəxslərin hər biri fərdi reabilitasiya programı əsasında müətəmadi olaraq bərpə-müalicə kursları keçib, effektiv fizioterapевtik prosedurlara cəlb edilib. Bu kurslar onların sehəhətində yaxşılaşmaya, reabilitasiya potensiallarını reallaşdırılması istiqamətində müümüm irəliliyi imkan yaradıb.

Vətən mühərbiəsindən sonra 2350-dək qazi isə 79,4 min reabilitasiya vasitəsi, o cümlədən 500-ə yaxın qazi 610-dan çox son nəsil yüksək texnologiyalı protezlə təmin edilib. Görülən işlərini davamı olaraq yeni sosial dəstək programı həyata keçirilir. Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan Ordusunun möhtəşəm tarixi Zəferə eldə etdiyi 44 günlük Vətən mühərbiəsindən sonra da şəhid ailələri, mühərbiəlilləri və iştirakçıları ilə bağlı icra olunan geniş miqyaslı sosial dəstək programları həyata keçirilib.

106 MIN ŞƏXSƏ 119 MIN AYLIQ SOSİAL ÖDƏNİŞ

Şəhid ailələri və qazilərə özünüməşşulluq programı çərçivəsində müvafiq dəstək tədbirlərinin göstərilməsi də davam edir. Qeyd edək ki, şəhid ailələrinə diqqət və qayğı Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi siyasi kursun müümüm istiqamətlərindən biridir. Bütün görülen tədbirlər respublikamızın müstəqilliyi, ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizədə yenilməz rəşadət və misilsiz vətənpərvərlik nümunəsi göstərən vətən oğullarımıza və onların ailələrinə dövlətin qayğısı və həssas yanaşmasının göstəricisidir.

Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, 44 günlük Vətən Mühərbiəsinin eldə etdiyi bu böyük Qələbənin əsas qəhrəmanı Azərbaycan esgəri və zabitidir. Mühərbiə Zəfərlə başa çatanan sonra Ali Baş Komandanımızın ilk növbədə yaralı hərbçilərimizlə görüşməsi də onlara yüksək hörmət və ehtirəm, qayığının nümunəsidir. Prezident İlham Əliyev 8 dekabr 2020-ci il tarixli Fərmanı ilə Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüğünün müdafiəsi ilə əlaqədar yaralananların və şəhid ailələrinin təminatına dəstək məqsədilə "YAŞAT" Fondu-

miqyaslı sosial dəstek paketinin icrası uğurla davam etdirilir. Sosial dəstek paketi üzrə postmühərbiə dövründə şəhid ailələri üzvləri və mühərbiə veteranları olan 106 min şəxse 119 min aylıq sosial ödəniş, 25 min şəxse birdəfəlik ödəmə təyin olunub. Şəhid ailələri, mühərbiə ilə əlaqədar əlilliyi olan şəxslərin mənzillə təminatı programı 5 dəfə genişlənib. Statistik göstəricilər əsasında deyə bilərik ki, şəhid ailələri üzvləri və mühərbiə iştirakçıları olan 27 min şəxsin məşğulluğu təmin edilib, o cümlədən 12,9 min şəxs özünüməşşulluq programına cəlb olunub. Qeyd olunan sosial dəstək paketi ümumilikdə 131 min şəksi ehətə edərək, onlara dəstək yönümlü 391 min xidmət göstərilib.

ÜÇÜNCÜ "YAŞAT" YAY MƏKTƏBİ

Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, 44 günlük Vətən Mühərbiəsinin eldə etdiyi bu böyük Qələbənin əsas qəhrəmanı Azərbaycan esgəri və zabitidir. Mühərbiə Zəfərlə başa çatanan sonra Ali Baş Komandanımızın ilk növbədə yaralı hərbçilərimizlə görüşməsi də onlara yüksək hörmət və ehtirəm, qayığının nümunəsidir. Prezident İlham Əliyev 8 dekabr 2020-ci il tarixli Fərmanı ilə Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüğünün müdafiəsi ilə əlaqədar yaralananların və şəhid ailələrinin təminatına dəstək məqsədilə "YAŞAT" Fondu-

nun yaradılması, Fond tərəfindən qısa müddədə ciddi işlərin görülməsinə başlanılması nəticəsində davamlı olaraq mühərbiəlillər və şəhid ailələrinin, o cümlədən mühərbiə veteranlarının sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılması istiqamətində tədbirlər həyata keçirilib. Hazırda "YAŞAT" Fondu təşkilatçılığı ilə Birleşmiş Krallığın paytaxtı Londonda üçüncü "YAŞAT" yay məktəbi davam edir. Əsas məqsəd şəhid övladlarının dünya görüşünü, bılık və bacarıqlarını artırmaq, mədəniyyət münbadıləsində aktiv iştiraklarını təmin etmək, vaxtlarını səmərəli keçirmələrinə, yeni tanışlıqlar və dostluqlar əldə etmələrinə dəstək olmaqdır. Yay məktəbi London Universitet Kollcində keçirilir və ilk növbədə, iştirakçılar ingilis dili biliyinin ölçüləmisi məqsədilə seviyyə imtahanında iştirak edilər. Daha sonra onlar hər gün 3 saatlıq ingilis dili dərslərinə qatılıblar.

Tədrisə yanaşı, program çərçivəsində zəngin ekskursiya programı da təşkil olunur. İştirakçıların ekskursiyası Londonun rəmzi sayılan "Big Ben"i ziyarətə başlayıb. Westminster abbatlığı və sarayı ilə davam edib. Ardınca iştirakçılar Müqəddəs Pavel katedrali və dünyənin ən çox ziyarət edilən, milli-beynəlxalq modern sənət əsərlərinin sərgiləndiyi Teyt Modern Muzeyində olublar. Temza çayı üzərində tikilmiş ən yeni köprü olan Millenium və tarixi Tauer köprüsü, London qalası və Madam Tüssö Muzeysi də onların marağına səbəb olub.

Xatırladaq ki, yay məktəbinin iştirakçıları ölkəmizdə 9-cu sinif üzrə buraxılış imtahanında ən uğurlu nəticə əldə etmiş 10 şəhid övladını əhatə edir.

"HƏR BİR ŞƏHİDİN HƏYATI TƏKRAROLUNMAZDIR"

Bu qəbildən olan vətəndaşlarımızın sosial müdafiəsinin möhkəmləndirilmesi, o cümlədən mənzil, fərdi ev və avtomobilərə təmin edilməsi istiqamətində kompleks tədbirlər həyata keçirilir. Prezident İlham Əliyevin təşəbbüs və tapşırığı ilə bu sahədə müxtəlif böyük maliyyə tutumlu programlar həyata keçirilir. Dövlət başçısı çıxışlarının birində qeyd etdiyi kimi, "Dövlət öz üzərinə nə düşürse etməlidir və edəcək". Ölkəmizin ərazi bütövlüyü, müstəqilliyi uğrunda döyüslərdə şəhid olmuş insanların ailələrinin, bu döyüslərdə elil olmuş şəxslərin həyat şəraitlərinin yaxşılaşdırılması istiqamətində aparılan işlər davam edir. Prezident İlham Əliyev çıxışlarının birində vurgulduğu kimi, "Hər bir şəhidin həyatı təkrarolunmazdır, hər bir şəhidin həlak olması onun ya-

xınları, qohumları üçün faciədir, böyük bir dərddir. Mühərbiə dövründə Azərbaycan hərbçiləri həm peşəkarlıq, həm rəşadət, cəsərət, qəhrəmanlıq, eyni zamanda, fədakarlıq göstərmişlər. Şəhidlərimizin ezziz xatiresi hər birimiz üçün müqəddəsdədir".

Şəhid ailələrinin və mühərbiə ilə əlaqədar əlliliyi olan şəxslərin mənzil və fərdi evlə təminatı tədbirləri davam edir. Prezident İlham Əliyev "Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüğünün, müstəqilliyinin və konstitusiya quruluşunun müdafiəsi ilə əlaqədar əlliliyi müəyyən edilmiş şəxslərin və şəhid ailələrinin sosial-məsiət şəraitinin yaxşılaşdırılması ilə bağlı bir sıra tədbirlər haqqında" 2021-ci il 25 yanvar tarixli nömrəli Sərəncamında dəyişiklik edilməsi barədə məlum Sərəncamına əsasən, 2014-cü il yanvarın 1-dən 2023-cü il yanvarın 1-dek yaşayış sahəsinə ehtiyacı olan qısmində ucota alınmış şəhid ailələrinin və mühərbiə ilə əlaqədar əlliliyi olan şəxslərin, habelə ucota alınma tarixində asılı olmayaq, Çernobil AES-də qəzənin leğvi (o cümlədən hərbi xidmət vəzifələrinin (xidməti vəzifələrin) yerinə yetirilməsi) ilə əlaqədar əlliliyi müəyyən edilmiş şəxslərin mərhələlərlə mənzil və ya fərdi evlə təmin edilməsi üçün Sərəncamda qeyd edilən 2021-2025-ci illər dövrü 2021-2030-cu illər olaraq müəyyən edilib.

MƏQSƏDYÖNLÜ, DÜŞÜNÜLMÜŞ VƏ ARDICIL SIYASƏT

Hər il dövlət büdcəsinin tərtibi prosesində dövlət əsaslı vəsait qoyuluşunda (investisiya xərclərində) bununla bağlı vəsait də nəzərdə tutulub. Mühüm sosial programlardan biri olan şəhid ailələri və mühərbiə ilə əlaqədar əlliliyi olan şəxslərin mənzillə təminatı programı tərəxi Zəferimizdə başa çatan Vətən mühərbiəsindən sonra qeyd etdiyimiz kimi, 5 dəfə genişlənib. Onlara 6,8 min mənzil və fərdi ev verilib. Ölkəmizin ərazi bütövlüyü, torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi uğrunda şücaet göstərən qazilər, şəhid ailələrinə dövlətimiz tərəfindən sosial qayğılarının həll edilməsi üçün ardıcıl olaraq zəruri tədbirlər görülür. Ölkəmizdə şəhidlərə və onların ailələrinə, əllərə olan münasibət dövlətimiz məqsədyönlü, düşünləməsiz və ardıcıl siyasetidir.

Bütün bunlara yanaşı, bildiyimiz kimi, cari ilin iyulun 1-dən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin məlum Fərmanı ilə müavinət və təqaüdər artırıldı. Belə ki, şəhid ailəsi, 20 Yanvar şəhidinin ailəsi, Əfqanistanda həlak olan hərbçilərin ailələri üçün Prezidentin aylıq təqaüdü - 700 manat, mühərbiə, 20 Yanvar hadisəleri, hərbi xidmət vəzifələrini yerinə yetirmək və Çernobil AES-də hərbi xidmət ilə əlaqədar əlliliyi olan şəxslərə Prezidentin aylıq təqaüdü, organizmın funksiyalarından asılı olaraq - 81-100 faiz pozulmasına görə (I dərəcə) - 600 manat; 61-80 faiz pozulmasına görə (II dərəcə) - 500 manat; 31-60 faiz pozulmasına görə (III dərəcə) - 400 manat müəyyən edilib. Vətən Mühərbiəsi Qəhrəmanlarına Prezidentin aylıq təqaüdü 2200 manata, Azərbaycanın Milli Qəhrəmanlarına Prezidentin aylıq təqaüdü 2000 manata çatdırılıb.

Şəhid ailələrinə diqqət və qayğı Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi siyasi kursun müümüm istiqamətlərindən biridir. Şəhid ailələrinə və mühərbiəlillərinə, milli qəhrəmanlıqlara verilən Prezident təqaüdünən də məbleği ötən dövrdə mütəmadi artırılıb, bu qəbilden olan insanların usaqlarına aylıq sosial müavinətin verilmesi təmin olunub. Bununla da, şəhid ailələrinin sosial müdafiəsi ildən-ile yaxşılaşır, dövlətimiz başçısının bu sahədə həyata keçirdiyi tədbirlər ictmayıyyət tərəfindən hər zaman böyük rəğbet və məmənluqla qarşılır.

Zümrüd BAYRAMOVA